

EN KOLUMNTÄVLING FÖR DIG
SOM HAR NÅGOT PÅ HJÄRTAT

ARGH?

Bästa studerande och modersmåslärare på andra stadiet!

Det är dags igen! Svenska modersmåsläraryrket i Finland utlyser skrivtävlingen Argh? - en kolumntävling för dig som har något på hjärtat i samarbete med Svenska kulturfonden. Tävligen är öppen för alla finlandssvenska studerande på andra stadiet.

Tävlingsuppgiften är att skriva en kolumn på max. 3000 tecken (inklusive mellanslag). Ämnet är fritt! Som bekant kan kolumner handla om både stort och smått - det viktiga är att skribenten skriver om något som verkligen engagerar honom eller henne. Vi vill också uppmuntra alla studerandena att finslipa sina texter innan de skickar in dem.

I det här dokumentet finns ett material som handlar om kolumnen som textgenre skrivet av författaren och journalisten Magnus Londen, kolumnen som vann första pris i kolumntävlingen år 2024 och två kommenterade modellkolumner. Den som vill ha ytterligare inspiration kan bekanta sig med alla tidigare vinnarbidrag i antologin [Men jag tycker... Tio år med kolumntävlingen Argh? 2012-2022](#).

Första pris i tävlingen är ett stipendium på 2 000 euro. Andra pris är ett stipendium på 1 000 euro och tredje pris är ett stipendium på 300 euro. Tävlingsjuryn består av journalisten Sofie Stara, författaren och komikern Alfred Backa och läraren i historia och samhällslära Petter Wallenius. Skribenterna är anonyma för juryn.

Bland lärare vars studerande skickat in bidrag till tävlingen lottar vi ut en årsprenumerering av Språktidningen.

Tävlingsdeltagarna sänder själva in sina bidrag genom att fylla i sina kontaktuppgifter och bifoga sina kolumner i pdf-format på Smlf:s hemsida. Dokumentet som lämnas in ska vara anonymt. Skribentens namn och uppgifter som går att koppla till skola eller hemort får inte förekomma i dokumentet. Deadline är lördagen den 31 maj 2025.

Svenska
kulturfonden

KOLUMNEN OCH DESS KUSINER

Det finns flera olika texttyper som påminner om kolumnen. Ordlistan hjälper dig att reda ut några viktiga begrepp i sammanhanget.

KOLUMN

En kolumn är en personlig spalt i en tidning. Den kan handla om många olika saker och hittas på olika ställen i en dagstidning, t.ex. på debatt-, kulturoch sportsidorna. Det gemensamma för kolumner är att de handlar om någonting aktuellt. Ibland kan de vara personliga, ibland mera analytiska, argumenterande eller t.o.m. humoristiska.

KOLUMNIST

Den som skriver kolumner kallas kolumnist. Dagstidningar brukar ha utomstående kolumnister (ofta politiker, forskare, författare och andra kulturpersonligheter) som skriver regelbundet. Men också tidningens egna redaktörer skriver kolumner.

KRÖNIKA

Ordet krönika har sina rötter i grekiskans khronikos som betyder "hörande till tiden". Tidigare har man definierat krönikan som en text som berättar om vad som hänt i kronologisk ordning. Men i dag menar man för det mesta en personligt skriven spalt om ett aktuellt ämne, ungefär det samma som en kolumn med andra ord. Ordet krönika används ofta i denna betydelse i Sverige medan vi i Finland brukar tala om kolumner.

KRÖNIKÖR

Den som skriver krönikor kallas krönikör.

KÅSERI

Kåseriet är också en personligt hållen spalt i en tidning, men har som syfte att roa läsaren. Ordet kommer från franskans causer som betyder "att samtala" och det är också ganska vanligt att man lägger in talspråksdrag i texten när man skriver ett kåseri. Kåserier handlar ofta om någonting som skribenten själv har varit med om och behöver inte vara djupsinniga eller aktuella. Därför påminner kåseriet om BLOGGINLÄGGET som texttyp, men vanligtvis är ett kåseri längre än ett blogginlägg.

KÅSÖR

Den som skriver kåserier kallas kåsör. Kåsören brukar underteckna sitt kåseri med en pseudonym istället för med sitt riktiga namn.

Kolumner, krönikor och kåserier ser lite olika ut i olika tidningar, men är ungefär 3000 tecken långa, nuförtiden ofta kortare, och utformas grafiskt som avlånga spalter. Kolumner och krönikor pryds ofta av ett foto på skribenten. Detta med personligt hållna och undertecknade reflektioner har inte alltid varit en självklarhet inom journalistiken. I början av 1990-talet inträffade en stor kolumnboom som fortfarande håller i sig – men som också utvecklats till nya och kortare former: som bloggar och twitter. Kåseriet som texttyp är äldre än kolumnen.

ATT JOBBA MED KOLUMNER

Det finns flera olika texttyper som påminner om kolumnen. Ordlistan hjälper dig att reda ut några viktiga begrepp i sammanhanget.

INNEHÅLL

- Vad vill skribenten väcka diskussion om med sin kolumn?
- Är den diskuterande, argumenterande eller kanske provocerande?
- Är den informativ, underhållande eller ironisk?
- Hur subjektiv/objektiv är kolumnen?

MÅLGRUPP

- Vänder kolumnen sig till en viss målgrupp?
- Hur reagerar mottagaren?

GENRE, SPRÅK OCH STIL

- Finns det drag typiska för kolumnen?
- Leker skribenten med formen?
- Använder skribenten sig själv som utgångspunkt?
- Hurdan är stilnivån på språket?
- Använder skribenten stilistiska medel?
- Lockar rubriken till läsning?

STÅ UPP FÖR NÅNTING!

Det viktigaste först: Var dig själv! Var modig. Stå upp för din sak! Det är din text, det är just du som skriver, så försök inte gissa dig till vad du tror att du borde skriva och vad du borde tycka.

IDÉSAMLING

Var nyfiken. Lyssna på folk. Lyssna på dig själv. Håll ögonen öppna. Ofta kommer idéerna från din vanliga vardag. Läs tidningar, titta, surfa, snacka med andra.

Hitta det du vill säga! Försök formulera det för dig själv i en enda mening, typ "Rösträtten borde sänkas till 16 år". Börja sedan fundera på argumenten för och emot.

Minns att **EN** bra och genomtänkt tanke är bättre än tio halvfärdiga tankar. Försök alltså inte svälja för mycket på en gång. Du kan inte rädda eller snacka ner hela världen på en gång (spara en del till nästa gång).

En kolumn kan handla om stort eller smått, oftast något mitt emellan det. Du kan använda humor, självironi och en slapp stil. Men du kan också vara seriös som bara den. Huvudsaken är – igen – att det är **DU** som skriver och tycker till.

Om du inte vill skriva om de stora frågorna som svälten i världen, aids eller miljöförstöring **SKA DU INTE GÖRA DET**. Skriv alltid om ett ämne som står dig nära.

FAKTA

Kolla upp alla fakta. Och som du vet: Det finns mycket fler och ofta bättre källor än wikipedia.

Skriv inte "Det lär vara så och så..." om det är fakta som går att kolla upp. Försök lätta upp hårda fakta. Skriv hellre "en av tre finlandssvenskar tycker så och så" än "33,3 % av finlandssvenskarna tycker så och så...". Lägg inte för mycket fakta med i en kolumn.

NÄR DU SKRIVER

Gå rakt på sak! Börja med en miniberättelse, ett exempel ur livet, vad som helst som väcker läsarens intresse. Ta argumenten och det allmänna senare. **OM DU SKRIVER** om ditt privatliv, försök visa varför det också har en allmän betydelse. Börja med ditt exempel ur livet, och bygg sedan vidare till de stora sanningarna. Att göra tvärtom (att börja med det stora, allmänna och svåra) funkar sällan i en kolumn – läsaren hinner somna.

Nuförtiden frossar en del kolumnister i sitt privatliv. Om du gör det, se till att det är ditt liv du frossar i, inte din kompis... Och tänk två (eller kanske tre) gånger på om du vill att hela Svenskfinland ska veta "allt" om dig. Om svaret är ja och du har något viktigt och roligt att berätta: kör på!

ARGUMENTERA FÖR DIN sak (om det är en sådan kolumn). Bevisa varför du har "rätt". Men ta också upp motargumenten, visa varför du tänker på ett annat sätt.

RYTMEN I TEXTEN är jätteviktig. Variera korta och långa meningar, liksom korta och längre stycken. Använd synonymordböcker. Upptäck språket genom att läsa andras texter.

Din kolumn är en form av berättelse, jobba därför på att få storyn att gå framåt, så att den hela tiden leder vidare till nästa mening, nästa stycke. Det här är bland det viktigaste i skrivjobbet, att stryka det onödiga, men ändå så att läsaren inte i förväg kan gissa sig till exakt vad du kommer att skriva. Varje god berättelse innehåller överraskningar!

Att (delvis) upprepa något är ett gammalt retoriskt trick, ungefär så här:

Politikerna säger att vi är för unga. De säger att vi ingenting vet. Att vi ingenting förstår. Men vad säger det om dem när man ser hur samhället ser ut i dag?

FUNDERA PÅ EXEMPLET ovan och se vad tricket är. Öva dig på detta. Hitta på vad som helst för galna exempel för dig själv och låt tangenterna glöda. På nytt och på nytt.

NÄR MAN SKRIVER finns det en gyllene siffra. Den siffran är tre (3). När du räknar upp något, när du vill bevisa något, när du upprepar något – gör det tre gånger.

Skriv:

Jag vill påverka. Jag vill ryta till. Jag vill rösta.

Hellre än:

Jag vill påverka, jag vill vara med, jag vill ryta till, jag vill tycka till, jag vill rösta.

Mer än tre blir oftast för mycket. Men kom ändå ihåg: att skriva är inte matematik, det finns inga fasta regler, så ibland kan det funka perfekt att räkna upp 77 saker.

VAR INTE BLYG, var inte försiktig i onödan, argument kan spetsas till, du kan chockera om det känns rätt, en kolumn ska väcka tankar och reaktioner.

SLUTET. ARGH. Det här är inte lätt. Men ingen panik, det finns många knep:

- Du kan knyta tillbaka till början.
- Du kan sluta med att ställa en provocerande fråga som får läsaren att haja till. Se bara till att frågan stöder det du skrivit. Att sluta med en fråga kan vara effektivt för det där frågetecknet får läsaren att stanna upp en stund.
- Du kan också sluta med ett tillspetsat konstaterande.

Typ:

Så länge jag inte har rösträtt är detta inte mitt samhälle. Och Finland är inte mitt land!

ARGH?

ARGH? ARGH!

EFTERJOBDET

Ge din text till en kompis eller en vuxen, vem som helst vars smak och omdöme du litar på. Det är viktigt att personen kan tala ärligt med dig. Lyssna på feedbacken, både det positiva och negativa. Det kan vara svårt att få kritik, men kom ihåg att texten kan vinna mycket på att du lyssnar och gör förändringar. **ALLA** kända författare och journalister i hela världen tar emot kritik av någon annan, det är just så texter växer och blir större.

Fundera på feedbacken du fått, och gör ändringar som motsvarar din stil. Glöm nu din text för någon dag. Varje text mår bra av att vila.

Läs den sedan med fräscha ögon och skriv modigt om sånt som inte fungerar. Om du märker att någon mening måste läsas två gånger för att förstås är det något fel på meningen = skriv om!

Om du tycker att du överdriver i din kolumn gör du det antagligen = skriv om.

Om du påstår något som du inte är säker på = kolla upp och ändra om något var fel.

Och till sist: när du kollat språket noga, när du t.ex. skrattar när du läser din text och du tycker den är bra – då är den också bra.

Och då säger jag grattis. Nu ska du lämna in texten!

FÖRSTA PRIS I KOLUMNTÄVLINGEN ARGH? 2024

ABSURDITETENS KLÄNNINGSBUTIK, ELLA JALAMO

Nakna kroppar. Kläder i en hög på golvet. Flyktiga blickar. Händer som skyler. Nakna kroppar. Kan inte gömma mig. Spegeln döljer inget. Alla ser. Nakna kroppar. Tyll på golvet. Trampar på andras kläder. Vi är nakna.

Jag förväntade mig inte att det skulle vara så här. Jag hade hört mycket bra. Jag trodde verkligen att jag skulle hitta det perfekta. Min dröm. Det är bara fyra månader kvar nu. Måste köpa! En helg. En chans.

Jag står i Triplas källare. Det känns som ett slakthus för självförtroendet. Ett ställe där man kommer in som sig själv men är identisk med alla andra när man kommer ut. Varför ifrågasätter ingen? Alla måste vara galna. Jag vill inte stå i ett fluorescent spegelrum som visar allt man inte vill se. Alla ser så förväntansfulla ut trots att det inte ser bra ut. Jag trampar på andras kläder. Tyllen går sönder. Varför bryr sig ingen?

Telefonen plingar gång efter gång. I vår gruppchatt kommer bild efter bild. Glada leende ansikten. Kroppar prydda med den perfekta klänningen - som verkar vara allas perfekta klänning. Poängen med gruppchatten är ju att se till att två personer inte har samma klädesplagg. Varför skickar alla då bilder på samma klänning i olika färger? Alla är tagna samma tid, samma helg och i samma kvava källare.

När jag strosar runt och bläddrar bland klänningarna upptäcker jag att samma tre modeller upprepas gång efter gång, bara i olika färger. Källaren är fylld med sådana som jag. Döttrar med sina mammor. Döttrar som alla vill slösa pengar på något som knappt håller i en dag. Stackars oss som faller för den falska marknadsföringen. Vi kommer bli besvikna. En outlet ska ju sälja kvalitetskläder till ett bra pris. Det här är ju bara massproducerat skit som marknadsförs som bra.

Jag vill prova. Vad om den faktiskt är bra? Kommer in i provrummet, slakthuset. Ett stort rum där alla ska byta om. Det är glitter på golvet. Paljetter lossnar redan från kjolarna. Det här går inte, men jag måste testa. Det här är ju min chans. Butiken är bara en helg i Helsingfors. Jag måste ju slå till. Fast det går inte. Den sitter inte bra. Det känns inte bra. Bredvid mig provar en tjej samma klänning som jag. Jag vill inte, det känns förnedrande.

Dansgolvet är fyllt med glitter. Min kompis klänning går sönder innan hon ens hunnit dansa. När jag ser mina klasskamrater i sina outlet-drömmar ser jag hela vår generation. Vår samtid. Vi faller för falsk marknadsföring. Vi bryr oss inte om kvalitet eller etik. Vi har inget samvete. Det är säkert barn i Bangladesh som sytt klänningarna endast så att en gymnasieelev i Finland kan bära den på sin perfekta dag. I slutet av dansen har drömmarna blivit en mardröm. Ett problemavfall. Söndriga klädesplagg som ingen kommer vilja ha på sig mera. Söndriga klädesplagg som inte går att bli av med.

Vanhojentanssi Outlet är absurditetens klänningsbutik. Den tar både våra pengar och vår värdighet. Det är inte prisvärt. Det är inte snyggt. Det är bara hemskt.

JURYNs MOTIVERING:

“En kritisk granskning av vår samtid”

Vi befinner oss bland nakna kroppar i ett slakthus. Vad är det som slaktas här? Integritet? Självförtroende? Moral?

Med ett skarpt öga för detaljer och en flödande text gestaltar skribenten ett fenomen som tagit absurda proportioner. Det som ska vara glamouröst och unikt visar sig vara massproducerat och ohållbart. När de glittrande paljetterna lossnat och ligger på golvet, klänningarna gått sönder och inte kan användas till något mer, står konsumtionssamhället naket.

Vi är alla mer eller mindre medvetna om hur vi överanvänder planetens resurser, och hur orättvist de fördelas. Skribentens självvranssakan gör oss illa berörda. Och i bästa fall lite förändrade.

KOLUMN MED KOMMENTARER

Kolumnen publicerad i Hufvudstadsbladet 8.3.2023

Nina Nymans kolumn publicerades på kvinnodagen 2023. I texten tar Nyman ställning dagen samtidigt som redogör för varför den behövs. Kolumnen inleds och avslutas med en personlig reflektion som består av en tillbakablick till en gång då Nymans dotter frågat henne varför kvinnodagen firas. I textens avhandling där Nyman rör sig på ett mer allmänt plan förklarar hon sedan varför kvinnodagen behövs med hjälp av samtida och historiska exempel. Genom att rama in texten med hjälp av dotterns fråga om kvinnodagen, ger Nyman sig själv goda förutsättningar att redogöra för sin ståndpunkt på ett avväpnande sätt.

Rubriken är viktig i och med att dess syfte är att fånga läsarens intresse. Här har Nina Nyman gett sin text en rubrik som dels avslöjar temat för kolumnen och dels signalerar att hon har en åsikt om hur kvinnodagen ska firas.

VARFÖR FIRAR FN KVINNODAGEN?

Nina Nyman inleder sin kolumn med att blicka tillbaka på ett samtal hon haft med sin dotter. Genom att dela minnet av denna vardagliga händelse med läsaren skapar Nyman en personlig ingång i ämnet. Samtidigt är hänvisningen till det frågvisa barnet ett sätt att ge läsare något att känna igen sig i.

För ett par år sedan frågade min dotter mig varför man firar kvinnodagen. Det är något jag frågar mig själv varje år, men ändå hade jag inte ett bra förberett svar som passade en 5-åring. ”För att kvinnor också ska få bestämma över sina egna liv” förenklade jag svaret till och förväntade mig ett duktigt medhåll från min dotter, men det var inte vad jag fick. I stället frågade hon mig surt om dagen bara firas för att vuxna ska få bestämma. Jag påminde henne om att de firat barnens dag på dagis, men det hjälpte inte situationen. Hon upplyste mig om att den dagen bara betytt att de fick glass och inte att de fick bestämma. Självt kände jag att jag gjort något rätt i min uppfostran och att jag nu straffades för det.

Men varför firas kvinnodagen? Ursprungligen när dagen instiftades 1910 i Köpenhamn var kvinnornas internationella kampdag en dag som socialistiska kvinnor firade för att jobba för kvinnors rösträtt och allmänt för kvinnorörelsens olika mål. Vad kvinnorörelsen, eller feministernas, mål är har givetvis skiftat mellan tider och platser, stundvis möter målen hårt motstånd och stundvis låter de nästan som floskler.

Svaret till dottern fungerar också som svar på den fråga som ställs i rubriken.

I början av det andra stycket upprepar Nyman den fråga hon ställer i rubriken för att sedan besvara den. I och med detta rör hon sig också smidigt från ett personligt till ett mer allmänt plan.

Jämställdhet mellan könen fastställdes i Förenta Nationernas grundstadga 1945 och på 1970-talet, när FN under ett decennium uppmärksammade att jämställdhet inte är en de facto-praktik någonstans, valde man att lyfta upp kvinnodagen som en av FN:s många högtidsdagar. Att kvinnodagen finns med på en sådan lista är självklart en form av framsteg, det betyder att frågor kring kvinnors rättigheter är både viktiga och olösta.

Internationella mansdagen är inte en av FN:s högtidsdagar, den 19 november uppmärksammar FN i stället Världsdagen för toaletter. Hur det gick så vet jag inte, mansdagen som firats sen 1999 är äldre än Världsdagen för toaletter som firats sedan 2013.

Genom att nämna att FN valt att uppmärksamma Världsdagen för toaletter i stället för den internationella mansdagen visar Nyman att FN inte upplever att mäns rättigheter är hotade i samma utsträckning som kvinnors.

Nina Nyman visar att hon liksom FN anser att kvinnodagen, i motsats till mansdagen, är en dag som behövs. Detta gör hon genom att nämna kvinnodagen tillsammans med andra dagar som FN har valt att fira.

Men kvinnodagen finns alltså med på listan bland dagar för sådant som bevarande av ozonskiktet, avskaffande av slaveri och beskyddande av pressfrihet. Saker länderna som är med i FN kommit överens om att är viktiga att uppmärksamma, om än inte alltid lika viktiga att förverkliga i praktiken. Det är en fin balans hur mycket man uppnått när man skapat ett mål, allt för ofta blir det så att det att man satt upp som ett mål sammanblandas med att nå målet. Det att säga att jämställdhet är en viktig värdering för vår organisation, arbetsplats, skola eller stat sammanblandas med att sätta upp konkreta delmål och följa upp dem.

Nyman stärker sin trovärdighet som skribent genom att visa att hon är medveten om att olika utmaningar som förknippas med kvinnodagen och arbetet för jämställdhet.

I avslutningen återvänder Nyman till det personliga genom att återge ett minne som samtidigt visar att hon har en hel del sakkunskap. Samtidigt öppnar minnet för en utveckling av resonemanget om de utmaningar som förknippas med jämställdhetsarbetet.

Samtidigt, när jag 2014 deltog i Nordiskt forum i Malmö såg jag flera paneldebatter där det diskuterades varför det inte ordnats en ny kvinnokonferens sedan den fjärde som hölls Peking 1995 och svaret var genomgående att man är rädd att världsläget är sådant att målen inte skulle höjas utan i stället sänkas. Världsläget har inte direkt blivit bättre sedan dess, till exempel har aborträtten kringskurits i länder som Polen och USA. Jag försöker tänka på det här när politikerna loftar om att värna om jämställdhet ibland låter som just floskler, att de flosklerna inte är en självklarhet. För det är ju det här jag inte ville säga åt min dotter, att kvinnodagen allt för ofta är en dag när kvinnor får glass, inte en dag av riktig politisk kamp. Inget illa om glass, men det är ett dåligt substitut för ett rättvist samhälle.

Nina Nyman avslutar kolumnen genom att återvända till den inledande scenen där dottern undrar varför vi firar kvinnodagen. Det här är ett elegant sätt att knyta ihop lösa trådar och få texten att framstå som en sammanhållen helhet.

Nina Nyman är doktorand i genusvetenskap vid Åbo Akademi

KOLUMN MED KOMMENTARER

Kolumnen har publicerats år 2022 i antologin *Men jag tycker... tio år med kolumntävlingen Argh? 2012-2022*.

Lukas Lundins kolumn vann kolumntävlingen Argh? år 2017. Samma år firade Finland 100 år som självständigt land. I kolumnen riktar Lundin kritik mot ökande polarisering och motsättningar i det hundraåriga Finland. Han framför kritiken genom att granska sitt eget förhållande till fosterländskhet och spegla det mot sättet att definiera finskhet i ett Finland där antipatierna mot dem som avviker från en språklig eller etniskt hela tiden verkar öka.

Rubriken är viktig eftersom dess syfte är att fånga läsarens intresse. Här har Lukas Lundin formulerat en rubrik som dels är en lek med titeln på Jonas Jonassons kända roman *Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann*, och dels riktar en känga mot Finland som firade 100 år som självständigt land då kolumnen skrevs år 2017.

HUNDRAÅRINGEN OCH SOLIDARITETEN SOM FÖRSVANN

Lukas Lundin närmar sig ämnet via det personliga. Nyckelordet "patriotisk" visar att texten ska handla om fosterländskhet samtidigt som det skribenten säger om hockeytröjan visar att han i vanliga fall inte uppfattar sig som särskilt patriotisk.

När jag känner mig riktigt patriotisk gräver jag fram min gamla Saku Koivu-matchtröja. Det är en billigare variant av en spelskjorta från 90-talet, tillverkad i det för sträva materialet som ingen verkar ha något bra namn på. Den är numera en självklar del av mitt hockeytittande; de där få tillfällen även jag hänger mig åt patriotismen och låter mig uppslukas av masshysterin kring det finska landslaget.

I övrigt har jag alltid haft svårt för den, patriotismen. Den där villkorslösa kärleken till ens land som jag aldrig lyckats begripa och som så ofta riskerar att spåra ur. I just det avseendet är jag kanske inte en så typisk finländare.

I det tredje stycket använder Lukas Lundin en stereotyp uppfattning om finländare för att rikta fokus på det han uppfattar som ett problem i samhället, nämligen en ökande främlingsfientlighet.

Att vi i det här landet inte har särskilt mycket till övers för andra människor är ju inget nytt; det personliga utrymme som följt med detta har jag rentav alltid sett som en stor fördel med att bo här. Men i takt med att vindarna börjat blåsa allt kallare i Europa känns det som om detta utrymme och denna sunda skepsis gentemot andra människor i många fall byts ut till en renodlad antipati gentemot allt och alla som är annorlunda. Må det sen vara flyktingar, finlandssvenskar eller bara folk med en annan religion eller politisk åsikt.

I det andra stycket utvecklar Lundin resonemanget om patriotism genom att förklara vad det är han uppfattar som problematiskt.

Genom att hänvisa till den finska solidariteten och krigsveteranernas devis direkt efter att ha talat om finländarnas "antipati gentemot allt och alla som är annorlunda" skapar Lundin en motsättning. Denna kontrast framhäver skenheligheten i det som Lundin framställer som finländarnas syn på till exempel flyktingar.

Vad hände med den finska solidariteten? Vad hände med "kaveria ei jätetä", krigsveteranernas välkända devis om att aldrig överge en kamrat som vi så gärna citerat även då vi i perioder dragit oss in i våra egna skal. Den känns allt mer urvattnad och selektiv.

Det beundransvärda med devisen har ju alltid varit att kaveri inte syftat på någon enskild person eller grupp; din kaveri kan vara i stort sett vem som helst. Tyvärr verkar en allt större grupp glömt bort detta och i stället skissat upp en mall för hur man måste vara för att räknas. Ideal-kaverin. Det är sådant som polariserar och skapar motsättningar, vilket är det sista vi behöver när vi firar hundra år som självständig nation.

Lundin visar här att han uppfattar en uteslutande syn på finskhet som både ofinsk och opatriotisk. Detta gör han både genom att hänvisa till veteranernas devis om att aldrig överge en kamrat och genom att konstatera att det hundraåriga Finland inte behöver polarisering.

Lukas Lundin visar att även han drabbas av den uteslutande patriotism som han beskriver i kolumnen trots att han bortsett från sitt modersmål är som vilken finländare som helst. Att Lundin är bekant med det fenomen han skriver om stärker hans trovärdighet som skribent.

I mitt fall är det till exempel det där med språket; vissa anser bevisligen inte att jag är en kaveri enbart på grund av det. Faktum är ändå att jag i grund och botten inte skiljer mig så mycket från den stereotypa bilden av finländaren. Jag gillar inte att visa alltför stora känslor och behöver en del tid för mig själv. Däremot gillar jag bastu, hårdrock och att vara utomhus. Och trots allt så kan jag inte låta bli att känna ett litet styng av stolthet då någon talar om Finland i positiva ordalag; givetvis visar jag det inte utåt utan nickar istället och ler lite försynt. För det finns fortfarande så mycket med det här landet som jag älskar. Utrymmet, såväl det rent fysiska som det personliga. Den sociala tryggheten. Långa, ljusa somrarnätter.

Lundin återvänder i avslutningen till den inledande scenen med den gamla Saku Koivu-tröjan och låter den bli en metafor för det hundraåriga Finland han skriver om i kolumnen.

Och någon gång i början av maj gräver jag troget fram min Saku Koivu-tröja ur skåpet. Den är gammal och full av minnen, fläckig och en aning för stor. Den är inte helt bekväm och den luktar lite surt, men likväl återkommer jag till den varje år. På så sätt är den en perfekt metafor för landet den ska representera.

Lukas Lundin vann kolumntävlingen Argh? år 2017

EN KOLUMNTÄVLING FÖR DIG
SOM HAR NÅGOT PÅ HJÄRTAT